

Mevrouw Lilianne Ploumen
Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB DEN HAAG

Verzendwijze: per e-mail

<p><i>Datum:</i> 8 april 2014 <i>Onderwerp:</i> Nederlandse inzet bij de Wereldbank Voorjaarsvergadering 2014 <i>Contact:</i> Pieter Jansen, e-mail: pj@bothends.org, ☎ +31 20 5306 600</p>
--

Geachte mevrouw Ploumen,

Met dit schrijven wil ik kort reageren op uw brief aan de Kamer over de Nederlandse inzet bij de Voorjaarsvergadering van de Wereldbank Groep (WBG). Ik wil een aantal aandachtspunten met u delen met betrekking tot het 'Initiatief Kolencentrales' en de herziening van de 'safeguards' bij de WBG.

1. *Initiatief kolencentrales*

Ik ben verheugd over het feit dat Nederland zich heeft aangesloten bij het 'klimaat-initiatief' van President Obama en de inzet op het stopzetten van de publieke financiering van kolencentrales.

De Amerikaanse Appropriations Bill¹ waarop het initiatief van Obama is gebaseerd, gaat echter nog veel verder en schrijft Amerikaanse bewindvoerders bij internationale financiële instellingen ook voor om tegen projecten en beleid te stemmen die grote dammen en industriële houtkap of mijnbouw projecten in tropische bossen steunen.

Gegeven de grote negatieve impacts van dit soort projecten, roepen wij de Minister op om te overwegen om ook dit deel van de Amerikaanse wetgeving te volgen.² De recente beslissing van de Wereldbank³ om de controversiële Inga 3 Dam in de DRC te ondersteunen geeft extra urgentie aan deze oproep.

2. *WBG en mensenrechten*

In uw brief aan de Kamer van maart 2014 noemt u de Wereldbank 'de primus inter pares' in de internationale financiële architectuur voor ontwikkelingssamenwerking, onder andere vanwege de sterke safeguards van de bank. Echter, mensenrechten zijn niet goed verankerd in deze standaard, terwijl de activiteiten van de bank en haar cliënten juist deze basisrechten regelmatig in gevaar brengen.

¹ <http://www.bicusa.org/u-s-congress-sends-message-to-development-banks-in-1-1-trillion-spending-bill/>

² Zie ook de recente studie gepubliceerd door Oxford University over de kostenoverschrijding bij het bouwen van grote dammen die tot de conclusie komt dat veel dammen projecten economisch onrendabel zijn. www.internationalrivers.org/node/8249.

³ <http://www.worldbank.org/en/news/press-release/2014/03/05/world-bank-statement-on-the-inga-3-hydropower-development-project-appraisal-document>

Nederland hecht in haar buitenlandbeleid en in haar ontwikkelingssamenwerking aan de naleving van mensenrechten. De uitgaven van Nederland middels de Wereldbankgroep moeten kunnen plaatsvinden in een institutionele inbedding, die de naleving van mensenrechten bevordert en verzekert. De opname van de mensenrechten in het bankbeleid zou een verdere versterking zijn van de bestaande internationale rechtsorde en tevens ondersteunend voor de rechtssystemen en rechtsorde in landen zelf.

In het Nationale Actieplan Bedrijfsleven en Mensenrechten geeft u aan dat Nederland als aandeelhouder bij internationale financiële instellingen aan zal dringen op meer systematische aandacht voor mensenrechten en effectieve interne controlemechanismen om de naleving van mensenrechten bij projecten te waarborgen. Terecht stelt u dat 'due-diligence' en impact assessments voorafgaand aan leningsbeslissingen van groot belang zijn. Both ENDS en andere internationale NGO's bepleiten dan ook de introductie van 'human rights impact assessments' voor de bankactiviteiten.⁴

Ik wil u daarom nogmaals vragen om tijdens de voorjaarsvergadering, samen met uw collega's uit Duitsland, de 'Nordic countries' en andere landen die een progressief mensenrechtenbeleid binnen ontwikkelingssamenwerking trachten te bevorderen, de introductie van mensenrechten in de Wereldbank safeguards te bepleiten.⁵

3. EBRD – IFC model

De Wereldbank kijkt naar de performance requirements van de EBRD en de performance standards van IFC als het voorbeeld om de safeguards naar te modelleren. Beide modellen richten zich echter op private investeringen en hebben flexibele regels die voor soevereine landen als leners minder van toepassing zijn. Bovendien staan beide modellen toe dat cliënten niet vanaf projectaanvang aan de regels hoeven te voldoen en laten ze de verantwoordelijkheid voor de naleving van regels en de rapportering bij de cliënt.

Een rapport⁶ uit 2013 van de eigen afdeling van de IFC geeft aan dat de IFC geen controle heeft over de naleving van performance standards door cliënten en dat de supervisie en monitoring beter moet. Een onafhankelijke toetsing op naleving van de richtlijnen blijft nodig. Dezelfde kritiek is geldig voor de EBRD.

Een recent onderzoek van CEE Bankwatch, een partner van Both ENDS, bevestigt dat er grote risico's verbonden zijn aan deze benadering. In bijgevoegde briefing gaat ze in op de slechte ervaringen in Oost-Europa met de EBRD safeguards, vooral daar waar het gaat om de controle over en burgerparticipatie in projecten. Burgerparticipatie vanaf het moment van conceptie tot en met de monitoring en evaluatie, is onmisbaar in het versterken van de legitimiteit van de bank en dat van de lenende overheden.

Wij roepen u op om zich namens Nederland in te zetten voor bindende regels, die voorkomen dat de Wereldbank haar eigen verantwoordelijkheden aan cliënten delegeert. Tevens willen wij u vragen naar meer waarborgen voor burgerparticipatie.

---

⁴ Bij de invulling van de concrete inzet van Nederland bij de Safeguards herziening zou de minister zich moeten laten leiden door de aanbevelingen van Human Rights Watch beschreven in het rapport 'Abuse-free Development: How the World Bank Should Safeguard Against Human Rights Violations', waaronder best practice human rights due diligence procedures.

⁵ Zie brief d.d. 27 september 2013 van Both ENDS en CIEL waarin wij de 'inclusion of human rights standards in the World Bank safeguards policies' bepleitten.

⁶ http://www.cao-ombudsman.org/newsroom/documents/Audit_Report_C-I-R9-Y10-135.pdf

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben of over specifieke onderdelen verder willen praten, dan hebben wij daar natuurlijk altijd ruimte voor.

Met vriendelijke groeten,

Danielle Hirsch
Directeur Both ENDS

Bijlage:

- The EBRD's Environmental and Social Policy (ESP) of 2008 vs the newly proposed ESP – from bad to worse, CEE-Bankwatch policy note, World Bank AGM, Washington D.C., April 2014.

Cc:

- Leden van de Algemene commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, e-mail: cie.buhaos@tweedekamer.nl;
- De heer Frank Heemskerk, de Nederlandse bewindvoerder bij de Wereldbank, e-mail: fheemskerk@worldbank.org.